Flygtninges ankomst til Danmark og mødet med systemet

DRC DANSK FLYGTNINGE HJÆLP

CTP Ballerup

Mette Blauenfeldt | 7. maj 2026

DRC Dansk Flygtningehjælp

- Etableret i forbindelse med flygtningekrisen i Ungarn i 1956
- Internationale engagement startede med Balkan krisen i midten af 1990´erne.
- Ny integrationslov i 1998 ændrede opgavefordelingen
- I dag blandt de største organisationer med fokus på flygtninge, fordrivelse og humanitær indsats
- Arbejder i ca. 30 lande med ca. 6.000 medarbejdere
- I Danmark:
  - > Asyl- og repatrieringsrådgivning
  - > Integration
  - > Advocacy

DRC Integration

Udfordringer

- En stor andel af ikke-vestlige flygtninge og indvandrere i Danmark er uden for arbejdsmarkedet.
- Mange flygtninge og familiesammenførte har udfordringer med livet i eksil.

Indsatser

- Advokerer for flygtninges rettigheder og forhold i forhold til ankomst og integration i Danmark.
- Bidrager til succesfuld modtagelse og integration af nyankomne flygtninge og minoriteter med mange års ophold.

DRC Integrations organisatoriske enheder

Beskæftigelse | **Børn & familie** | **Frivillige** | **Projekter** | **Viden & udvikling**

Center for Udsatte Flygtninge

Oplæggets gang

Hvorfor er denne viden vigtig for sundhedspersonale?

Hvad præger integrationsfeltet lige nu?

Hvilken betydning har opholdstilladelsen for adgang til rettigheder?

Kommunernes ansvar og indsatser

Spørgsmål er meget velkomne!!

Alle flygtninge er rystede

- Oplevet ekstreme forhold
- Tab og afsavn
- Fundamentalt ændret livssituation
- Kulturelle forskelle
- Minoritet
- Klient

Mads Ted Drud-Jensen, Center for Udsatte Flygtninge

Modtagelsen, vilkår og muligheder har stor betydning for den enkelte flygtnings heling og integration

Risikofaktorer:

- Usikkerhed omkring asyl og ophold
- Adskillelse fra familien
- Lav socioøkonomisk status i eksillandet
- Sprogvanskeligheder
- Oplevet diskrimination

Beskyttelsesfaktorer:

- Familiesammenføring og nærhed til familie
- Beskæftigelse
- Sprogkundskaber
- Egen varig bolig

Preserving and Improving the Mental Health of Refugees and Asylum Seekers, udarbejdet af Umar Ikram og Karien Stronks for the Health Council of the Netherlands, 2016

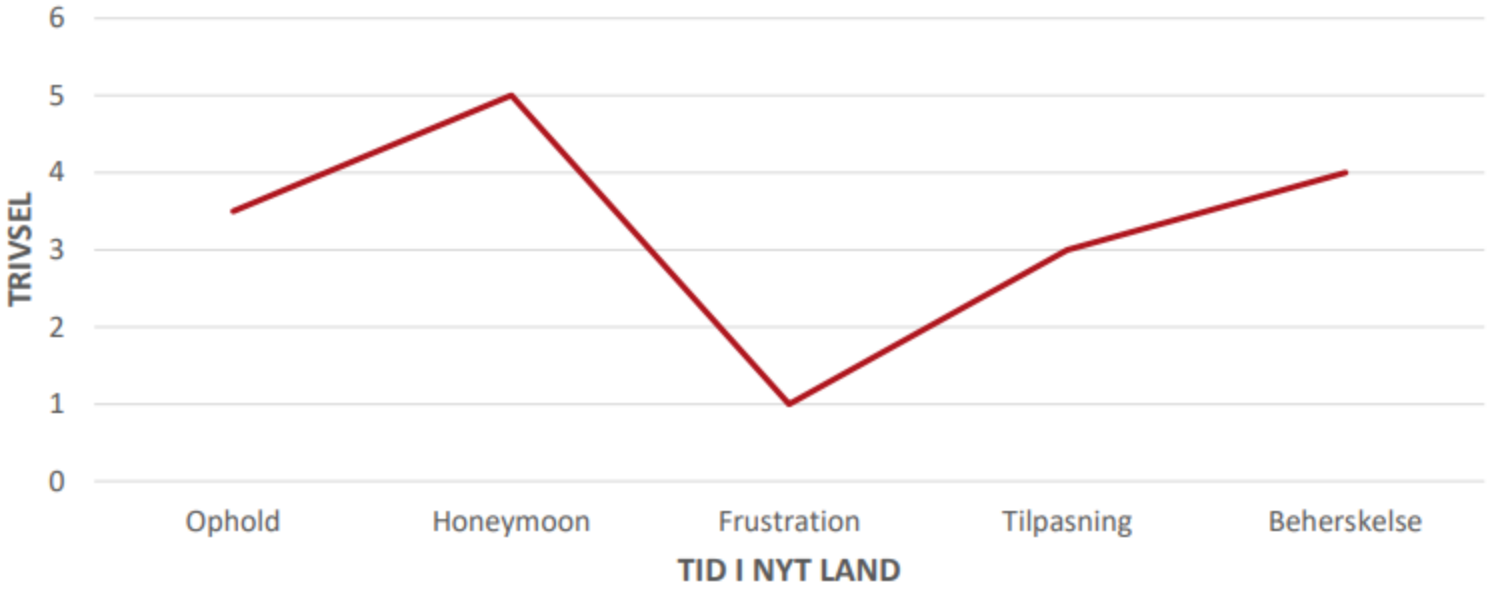
Og helt aktuelt:

Et studie af ukrainske flygtninge – PTSD, eksilfaktorere og sociale netværk:

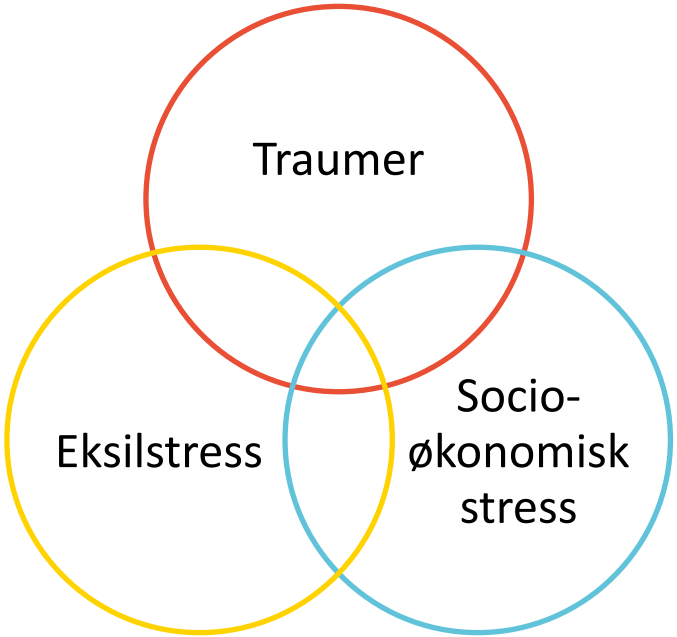
Associations of war exposures, post-migration living difficulties and social support with (complex) PTSD: a cohort study of Ukrainian refugees resettled in Denmark – ScienceDirect

Eksillivets faser

Traumer som en del af det samlede billede

Hvad præger integrationsfeltet lige nu?

Hvad præger flygtninge- og integrationsområdet?

- Hyppige lovændringer
- Færre asylansøgere hertil – men mange flygtninge fra Ukraine – særligt unge mænd
- Særlove i fht. afghanere og ukrainere
- Kvoteflygtninge fra DR Congo/Rwanda, Eritrea & Afghanistan
- Midlertidighed & inddragelse
- Fokus på repatriering – særligt for syrerne
- Negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter – også i det offentlige
- Ny arbejdspligt og nyt kontanthjælpssystem

Ukrainere, ophold og vilkår

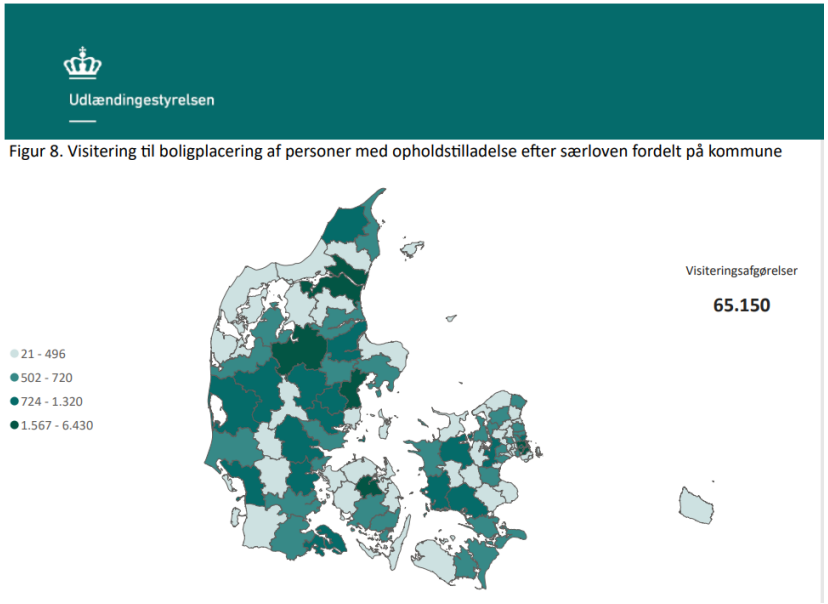
- Særloven: Midlertidigt ophold frem til marts 2027
- Opholdstid på særlov tæller ikke med ift. opholdskrav for permanent ophold
- Ukrainere omfattet af integrationsloven som andre flygtninge

Lovforslag om ændringer i særloven sendt i høring men **bortfaldet pga. valget**:

1) Begrænsning af opholdstilladelser for visse personer
2) Ophør af særregler på børne- og undervisningsområdet
3) Arbejdspligt for ukrainere

Mads Ted Drud-Jensen, DRC Integration

Ukrainere i Danmark

- Ca. 66.533 tilladelser efter særloven (Pr. 1. marts 2026)
- I 2. halvår af 2025 steg antal ukrainere, der kom til Danmark
- Tendens toppede i oktober, hvor ca. 2.300 personer søgte ophold efter særloven
- I december ca. 1.700 og i januar 2026 ca. 1.400
- Der bor ca. 45.000 personer med ophold efter særloven i Danmark pt.

Asylansøgere og flygtninge i Danmark

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Asylansøgninger	21.316	6.266	3.500	3.559	2.716	1.515	2.099	4.597	2.482	2.333	1.959
Opholdstilladelser	10.849	7.494	2.750	1.652	1.777	601	1.357	1.400	1.343	859	875

	Opholdstilladelser	Til og med 2024
1	Syrien	22.000
2	Bosnien-Herzeg.	21.000
3	Irak	19.000
4	Iran	16.000
5	Statsløs	15.000
6	Somalia	14.000
7	Afghanistan	13.000

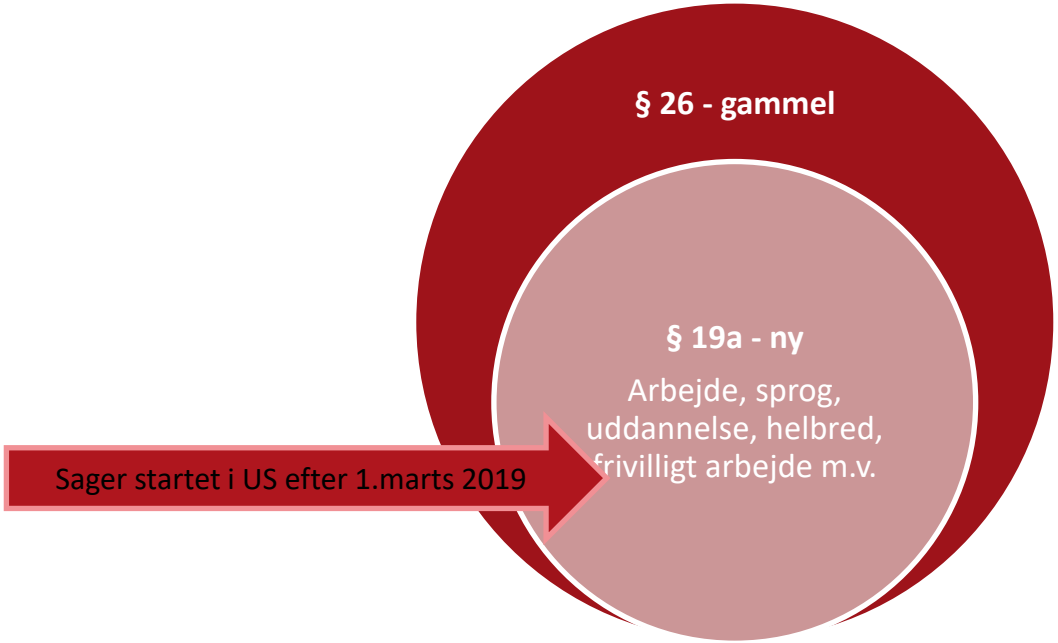
Asylansøgere	2025
Eritrea	247
Afghanistan	192
Syrien	150
Statsløse	119
Tyrkiet	100

Hvilken betydning har opholdstilladelsen for adgang til rettigheder ?

Beskyttelsen afhænger af opholdsgrundlaget

§ 7, stk. 1 **Konventionsstatus**	**§ 7, stk. 2 og § 7, stk. 3** **Beskyttelsesstatus (midlertidig)**
Flygtningekonventionen → Strenge krav Inddragelse kun, hvis der er sket **fundamentale**, **stabile** og **varige ændringer** i hjemlandet	Inddragelse, hvis man ikke i dag ville få asyl Hvis asyl pga. generelle forhold: Forbedring, men situationen kan stadig være **alvorlig**, **skrøbelig** og **uforudsigelig**. Må dog ikke være *helt midlertidig*

Tilknytning til Danmark får mindre betydning

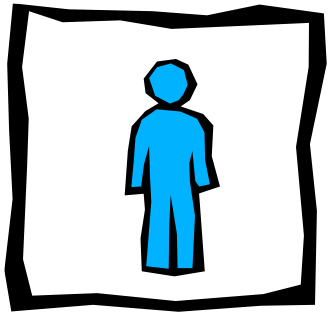

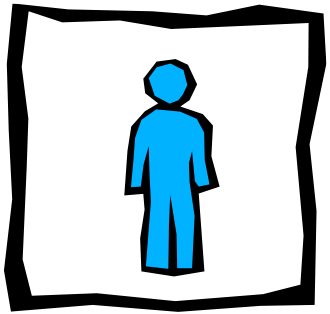
Hvor mange?

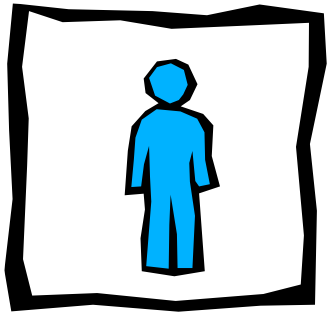
I 2025 var der 42 afgørelser om inddragelse eller nægtelse af forlængelse for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge:

- Syrien: 18
- Iran: 6
- Afghanistan: 4
- Vietnam: 3
- Etiopien: 2
- Øvrige: 9

Opholdstilladelser og rettigheder

Midlertidig opholdstilladelse	**Permanent opholdstilladelse**	**Statsborgerskab**
Alle til at starte med	• Efter 8 år: flygtninge, familiesammenførte, erhverv mv. • Efter 5 år: EU/EØS (sælige regler) • Kan *ikke* søge: ukrainere med ophold efter særloven	Kan søge efter 8-9 år

Ansøge om permanent opholdstilladelse

- Grundlæggende betingelser og mindst to supplerende betingelser
  - > Efter mindst 8 års lovligt uafbrudt ophold i Danmark
- Grundlæggende betingelser og alle fire supplerende betingelser
  - > Efter mindst 4 års lovligt uafbrudt ophold i Danmark

- Gebyr:
  - > 4.970 kr. (flygtninge m.fl.)
  - > 7.570 kr. (arbejde eller studier)
- Forventet max. sagsbehandlingstid: 8 måneder

- *Obs: permanent ophold efter EU-reglerne (EU-borger eller familiemedlem til en EU-borger)*

Permanent ophold - oversigt

Grundlæggende betingelser	Supplerende betingelser
• Fyldt 18 år • **Min. 8 års lovligt ophold (4 år i visse tilfælde)** • Betingelser for nuværende opholdstilladelse fortsat opfyldt • Opholds- og selvforsørgelseserklæring • Ikke begået kriminalitet • **Prøve i Dansk 2, tilsvarende eller højere** • **Ikke modtaget visse offentlige ydelser (de seneste 4 år)** • **Ikke forfalden gæld til det offentlige** • **Fuldtidsbeskæftigelse i min. 3½ år inden for de senest 4 år** • Krav om aktuelt arbejde (mindst 15 timer om ugen) • Ikke aktivt modarbejdet afklaring af identitet	• Aktivt medborgerskab/medborgerskabsprøve • Beskæftigelse i mindst 4 år inden for de seneste 4½ år • Årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitlig 346.155,57 kr. (2026-niveau) de seneste 2 år • Prøve i Dansk 3, tilsvarende eller højere

Særlige regler for visse grupper

Særlige grupper	Grundlæggende betingelser	Supplerende betingelser
Unge 18-19 år, uafbrudt uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutning af folkeskolen (søg inden det fyldte 19. år)	Undtaget fra de to beskæftigelseskrav	Undtaget de supplerende krav
Førtidspensionister og folkepensionister	Undtaget fra de to beskæftigelseskrav	Bestået Prøve i Dansk 3 *eller* medborgerskabsprøve/aktivt medborgerskab
Handicap (FN´s Handicapkonvention)	Kan dispenseres fra et eller flere krav efter konkret vurdering	Kan dispenseres fra et eller flere krav efter konkret vurdering

Meddelte permanent opholdstilladelser

På baggrund af	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Asyl	225	239	331	566	1.157	2.242	1.906	1.954
Familiesammenføring	1.902	1.701	1.818	2.433	3.136	3.515	3.169	3.031
Erhverv/Studie mv.	651	879	1.289	1.448	1.665	2.136	1.743	1.731
I alt	**2.778**	**2.819**	**3.438**	**4.447**	**5.958**	**7.893**	**6.818**	**6.716**

- Derudover permanent ophold efter EU-reglerne

Betingelser for statsborgerskab

- Afgivelse af erklæring om troskab og loyalitet
- Tidsubegrænset opholdstilladelse og bopæl i Danmark
- Ophold (for flygtninge min. 8 år, for andre min. 9 år)
- Permanent opholdstilladelse (for flygtninge min. 1 år, for andre min. 2 år)
- Kriminalitet
  - > meget restriktivt – f.eks. permanent udelukkelse ved betinget eller ubetinget fængselsstraf
- Ingen forfalden gæld til det offentlige (nu også SU-lån mv.)
- Beskæftigelseskrav (min. 3½ års fuldtidsbeskæftigelse inden for de seneste 4 år)
- Selvforsørgelse
  - > Ingen hjælp efter aktiv- og integrationslov i mere end 4 måneder ud af de seneste 5 år og slet ingen ydelser de seneste 2 år OG dagpengeperiode i mere end 4 mdr. forlænger perioden for ingen ydelser efter aktiv- og integrationslov
- Danskkundskaber
  - > Bestået prøve i dansk 3 (visse tilfælde prøve i dansk 2)
- Indfødsretsprøven af 2021
- Deltage i ceremoni arrangeret af bopælskommunen

Statsborgerskab - fortsat

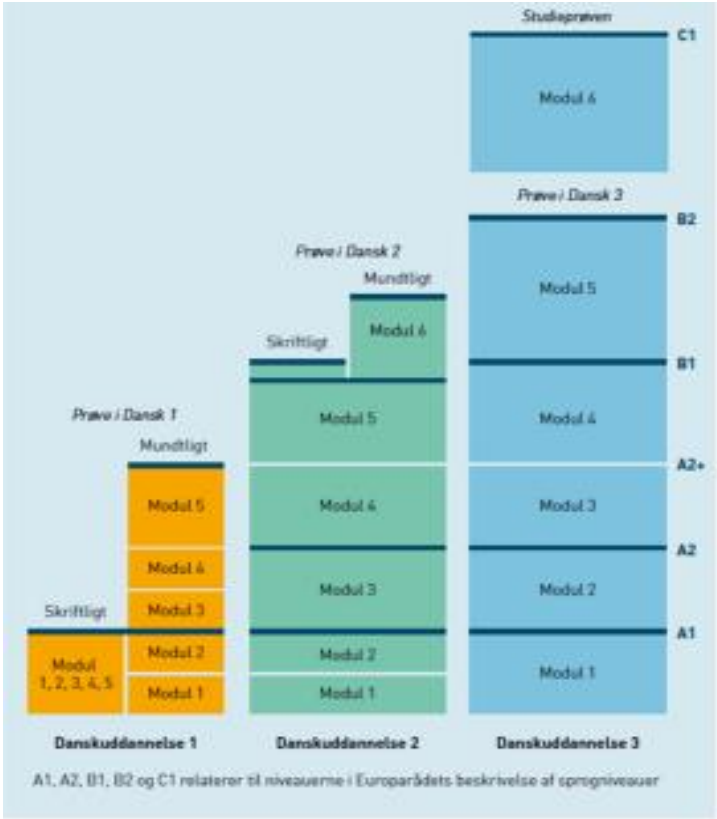
- **Fortsat mulighed for dispensation** (meget snævert):

- Ansøgninger *kan* forelægges Folketingets Indfødsretsudvalg
- Reglerne har til formål at nedbringe antallet af dispensationsager

- Skærpede krav til lægeerklæringer fx prognose og mulighed for at lære dansk
- Dokumentation for forsøg på deltagelse i Danskuddannelse 3, 2,1 eller et særligt tilrettelagt danskundervisningstilbud
- Dokumentation for forsøg på at aflægge Prøve i Dansk 3, 2, 1 eller prøveaflæggelse på særlige vilkår

- Detaljerede regler vedr. dispensation for krav om dansk og indfødsretsprøve i Cirkulæreskrivelse for naturalisation eller Udlændinge- og Integrationsministeriet

Danskuddannelse 1, 2 og 3

Rammer for flygtninges liv i Danmark

Integrationslovens formål

LBK nr. 1146 af 22/06/2020

- At sikre, at nyankomne får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive **selverhvervende og aktivt deltage** i og bidrage til det danske samfund **på lige fod med øvrige borgere** i overensstemmelse med **grundlæggende værdier og normer** i det danske samfund
- At indsatsen skal tage udgangspunkt i ansvaret for egen integration
- At nyankomne skal være bekendt med, at rammerne for ophold i Danmark defineres af den enkeltes opholdsgrundlag

INL § 1

Rettigheder - modtagelse af flygtninge

- **Anvisning af midlertidig bolig**
  - Ingen *ret* til permanent bolig

- **1-årigt introduktionsprogram (med mulighed for forlængelse op til fem år)**
  - Ingen ret til helbredsmæssig vurdering
  - Nu ret til ferie med ydelse (ligesom andre)

- **Gratis danskundervisning i op til 5 år**

- **Beskæftigelsesindsatser**
  - Arbejdspligt i 37 timer om ugen (mulighed for nedsættelse af timetal)
  - Ingen ret til uddannelse, men fortsat danskuddannelse

Adgang til forsørgelsesydelser

- **Kontanthjælp**
  - > mindstesats indtil man kan opfylde *opholdskrav* på mindst 9 års ophold og *beskæftigelseskrav* på mindst 2½ års fuldtidsbeskæftigelse inden for de seneste 10 år
  - > Nye tillæg fx børnetillæg, enlig forsørgertillæg og fritidstillæg

- **Børne- og ungeydelse**
  - > Gradvis optjening og først fulde ydelser efter 6 år

- **Folke- og førtidspension**
  - > Gradvis optjening af bopælsår, ellers brøkpension
  - > Krav om dansk statsborgerskab, men der er undtagelser f.eks. EU/EØS-statsborgere, flygtninge *eller* fast bopæl i DK i en årrække

Ny satsstruktur (2026-niveau)

Forhøjet sats: 13.060 kr. Over 30 år eller unge i alderen 25-30 år, der opfylder opholds- og beskæftigelseskrav

Grundsats: 7.529 kr. Under 30 år, der ikke opfylder beskæftigelseskrav

Hjemmeboende under 30 år: 3.057 kr.

→ *Optjeningskrav*

Mindstesats: 7.095 kr. Opfylder *ikke* opholds- og beskæftigelseskrav

Hjemmeboende: 3.057 kr.

LAS § 16

Medicin, tolkning og traumebehandling

- **Medicintillæg**
  - 100 pct. af egenbetaling af tilskudsberettiget medicin
  - Modtaget kontanthjælp i mindst 12 måneder ud af de seneste 18 måneder
  - Børn under 18 år vil have ret fra 1. dag, hvis forælder er berettiget til kontanthjælp
- **Ret til gratis traumebehandling**
  - alle regioner har etableret rehabiliteringscentre
- **Egenbetaling på tolkning i sundhedsvæsnet**
  - Obs på undtagelsesmuligheder

Arbejdspligt

- Alle på “mindstesats” omfattes af 37 timers **arbejdspligt** .

  Ukrainere undtaget
- Kan indeholde: nytteindsats, virksomhedspraktik, lønnede timer, løntilskud, vejledning og opkvalificering, forberedelse og jobsøgning, danskundervisning, transport
- Ulovligt fravær betyder fradrag i ydelsen – med individuelle hensyn og vurdering
- Op til 37 timer, men indhold og omfang skal afstemmes den enkeltes forudsætninger

Repatriering - målgrupper

- Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge – også syrere trods sikkerhedssituationen
- Andre familiesammenførte
- Indvandrere (ophold før udlændingeloven af 1983) og deres efterkommere
- Personer med dobbelt statsborgerskab (dansk og et andet) kan nu, hvis de frasiger det danske statsborgerskab
- Afghanere med ophold efter særlov

Frivilligrådgivningen i Dansk Flygtningehjælp

- Permanent ophold, familiesammenføring, statsborgerskab og forlængelse af opholdstilladelser
- København, Ringsted, Odense, Haderslev, Aarhus, Holstebro og Aalborg
- Mere info: https://frivillig.drc.ngo/aktiviteter/oversigt-over-aktiviteter/frivilligradgivningen/
- Brochure på flere sprog

Rådgivning om asyl og repatriering i DRC

- Asylsagsbehandling eller bekymring for at miste opholdstilladelse:
  - > Ring og spørg efter Asyl
  - > Telefon 3373 5020
  - > Mandag-fredag kl. 9-15 (dansk og engelsk)
  - > Mail: advice@drc.ngo
- Mere info: www.asyl.drc.ngo

- Spørgsmål til eller overvejelser om repatriering (frivillig tilbagevenden):
  - > Ring og spørg efter Repatriering
  - > Telefon 3373 5160
  - > Mandag-fredag kl. 9-14 (dansk, engelsk og arabisk)
  - > Mail: atvendehjem@drc.ngo
  - > Mere info: www.atvendehjem.dk

Brug også…

https://integration.drc.ngo/bliv-klogere/materialer/

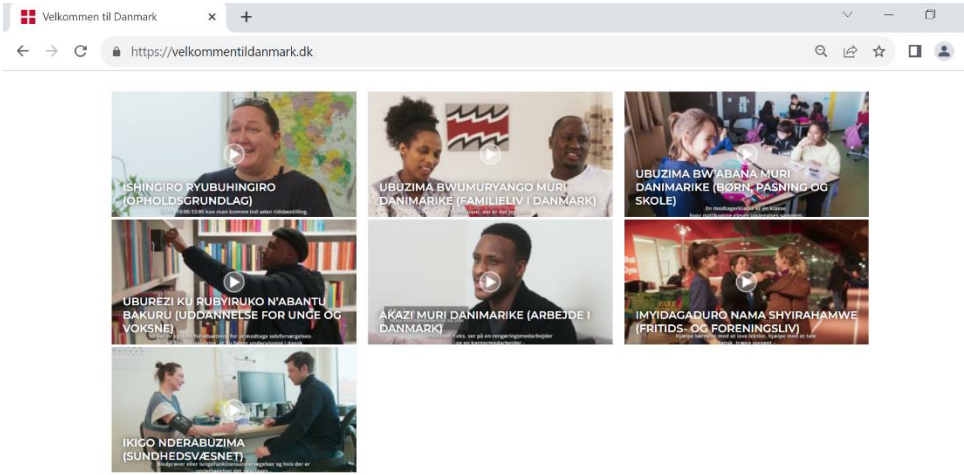
Hvor kan flygtninge få hjælp og rådgivning?

Materialer på modersmål:

- At opleve krig og flugt | DRC Dansk Flygtningehjælp (på 8 sprog)
- Alkohol - information om alkoholforbrug til dig, der har oplevet krig og flugt | DRC Dansk Flygtningehjælp (på ukrainsk og russisk)
- Sådan hjælper du et barn med traumer | DRC Dansk Flygtningehjælp (på 7 sprog)

Viden om Danmark på modersmål

- En hjemmeside som samler information om danske samfundsforhold til flygtninge på modersmål
- Her kan man læse og se film og få mere viden om bl.a. børn, pasning og skole, sundhedsvæsenet, frivillighed og arbejde i Danmark
- Russisk, ukrainsk, kinyarwanda, arabisk, dari, tigrinya

www.velkommentildanmark.dk

Center for Udsatte Flygtninge

www.drc.ngo/cuf - rådgivning og sparring for professionelle og frivillige: 3373 5339 (9-16 hver dag)

MÆRK / MÆRK – nationalt center mod æresrelaterede konflikter.

Tak for ordet

mette.blauenfeldt@drc.ngo
26300772